Judikatūras krājums

VISPĀRĒJĀS TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta paplašinātā sastāvā)

2017. gada 1. februārī*

Ārpuslīgumiskā atbildība — Prasības pieteikuma precizitāte — Pieņemamība — Pamattiesību hartas 47. pants — Sprieduma taisīšanas saprātīgs termiņš — Mantiskais kaitējums — Procenti par nesamaksātā naudas soda summu — Izdevumi par bankas garantiju — Nemantisks kaitējums — Cēloņsakarība

Lieta T-479/14

Kendrion NV, Zeista [*Zeist*] (Nīderlande), ko sākotnēji pārstāvēja *P. Glazener* un *T. Ottervanger*, vēlāk – *T. Ottervanger*, advokāti,

prasītāja,

pret

Eiropas Savienību, ko pārstāv Eiropas Savienības Tiesa, kuru sākotnēji pārstāvēja *A. Placco*, vēlāk – *J. Inghelram* un *E. Beysen*, pārstāvji,

atbildētāja,

ko atbalsta

Eiropas Komisija, ko pārstāv *T. Christoforou*, *S. Noë* un *P. van Nuffel*, pārstāvji,

persona, kas iestājusies lietā,

par prasību, pamatojoties uz LESD 268. pantu, par zaudējumu atlīdzību saistībā ar kaitējumu, kas prasītājai, iespējams, radies tiesvedības ilguma dēļ Vispārējā tiesā lietā, kurā tika taisīts 2011. gada 16. novembra spriedums *Kendrion*/Komisija (T-54/06, nav publicēts, EU:T:2011:667).

VISPĀRĒJĀ TIESA (trešā palāta paplašinātā sastāvā)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs S. Papasavs [*S. Papasavvas*], tiesneši I. Labucka, E. Bieļūns [*E. Bieliūnas*] (referents), V. Kreišics [*V. Kreuschitz*] un Ī. S. Foresters [*I. S. Forrester*],

sekretāre Dž. Predondzani [*G. Predonzani*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2016. gada 20. jūlija tiesas sēdi,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – holandiešu.

Spriedums

I. Tiesvedības priekšvēsture

1 Ar prasības pieteikumu, kurš Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2006. gada 22. februārī, prasītāja *Kendrion NV* cēla šo prasību pret Komisijas 2005. gada 30. novembra Lēmumu C(2005) 4634 par [LESD 101.] panta piemērošanas procedūru (Lieta COMP/F/38.354 – Rūpnieciskie maisi) (turpmāk tekstā – "lēmums C(2005) 4634"). Savā prasības pieteikumā tā būtībā galvenokārt lūdza, lai Vispārējā tiesa šo lēmumu atceļ pilnībā vai daļēji vai – pakārtoti – atceļ tai ar šo lēmumu uzlikto naudas sodu, vai samazina tā apmēru.

2 Vispārējā tiesa ar 2011. gada 16. novembra spriedumu *Kendrion*/Komisija (T-54/06, nav publicēts, EU:T:2011:667) šo prasību noraidīja.

3 Ar 2012. gada 26. janvārī iesniegto pieteikumu prasītāja iesniedza apelācijas sūdzību par 2011. gada 16. novembra spriedumu *Kendrion*/Komisija (T-54/06, nav publicēts, EU:T:2011:667).

4 Ar 2013. gada 26. novembra spriedumu *Kendrion*/Komisija (C-50/12 P, EU:C:2013:771) Tiesa šo apelācijas sūdzību noraidīja.

II. Tiesvedība un lietas dalībnieku prasījumi

5 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2014. gada 26. jūnijā, prasītāja cēla šo prasību pret Eiropas Savienību, kuru pārstāv Eiropas Savienības Tiesa.

6 Ar atsevišķu dokumentu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2014. gada 8. septembrī, Eiropas Savienības Tiesa atbilstoši 1991. gada 2. maija Vispārējās tiesas Reglamenta 114. panta 1. punktam izvirzīja iebildi par nepieņemamību.

7 2015. gada 6. janvāra rīkojumā *Kendrion*/Eiropas Savienība (T-479/14, nav publicēts, EU:T:2015:2) tika noraidīta Eiropas Savienības Tiesas izvirzītā iebilde par nepieņemamību un lēmuma par tiesāšanās izdevumiem pieņemšana tika atlikta.

8 Ar pieteikumu, kas Tiesas kancelejā iesniegts 2015. gada 17. februārī, Eiropas Savienības Tiesa iesniedza apelācijas sūdzību, kas reģistrēta ar atsauces numuru C-71/15 P, pret 2015. gada 6. janvāra rīkojumu *Kendrion*/Eiropas Savienība (T-479/14, nav publicēts, EU:T:2015:2).

9 Ar 2015. gada 2. marta rīkojumu Vispārējās tiesas trešās palātas priekšsēdētājs pēc Eiropas Savienības Tiesas lūguma apturēja tiesvedību šajā lietā līdz Tiesas nolēmumam, ar kuru tika izbeigta tiesvedība lietā C-71/15 P Tiesa/*Kendrion*.

10 Ar 2015. gada 18. decembra rīkojumu Tiesa/*Kendrion* (C-71/15 P, nav publicēts, EU:C:2015:857) lieta tika izslēgta no Tiesas reģistra.

11 Pēc tiesvedības atsākšanas šajā lietā Eiropas Komisija ar Vispārējās tiesas kancelejā iesniegtu dokumentu 2016. gada 15. janvārī lūdza atļauju iestāties lietā Eiropas Savienības Tiesas prasījumu atbalstam.

12 2016. gada 16. februārī Eiropas Savienības Tiesa iesniedza iebildumu rakstu.

13 2016. gada 17. februārī Vispārējā tiesa nodeva šo lietu trešajai palātai paplašinātā sastāvā.

14 2016. gada 2. martā Vispārējā tiesa nolēma, ka otrreizēja procesuālo rakstu apmaiņa nav nepieciešama. Turklāt, veicot procesa organizatoriskos pasākumus, kas paredzēti Vispārējās tiesas Reglamenta 89. pantā, tā lūdza Eiropas Savienības Tiesai norādīt, vai tā ir lūgusi un saņēmusi atļauju no prasītājas un Komisijas lietā, kurā pieņemts 2011. gada 16. novembra spriedums *Kendrion*/Komisija (T-54/06, nav publicēts, EU:T:2011:667) (turpmāk tekstā – "lieta T-54/06"), lai varētu iesniegt konkrētus dokumentus, kas bija iebildumu raksta pielikumā un kas bija saistīti ar lietu T-54/06.

15 Ar 2016. gada 15. marta rīkojumu *Kendrion*/Eiropas Savienība (T-479/14, nav publicēts, EU:T:2016:196) Vispārējās tiesas trešās paplašinātās palātas priekšsēdētājs apmierināja Komisijas iesniegto pieteikumu par iestāšanos lietā Eiropas Savienības Tiesas prasījumu atbalstam un precizēja, ka Komisijas tiesības ir noteiktas 1991. gada 2. maija Reglamenta 116. panta 6. punktā.

16 2016. gada 18. martā Eiropas Savienības Tiesa atbildēja uz šī sprieduma 14. punktā minēto jautājumu. Tā secināja, ka Vispārējai tiesai galvenokārt būtu jāuzskata, ka tā nav lūgusi un saņēmusi prasītājas un Komisijas atļauju, lai varētu iesniegt dokumentus saistībā ar lietu T-54/06, un, pakārtoti, ka prasītāja un Komisija ir devušas šādu atļauju netieši. Vēl pakārtotāk Eiropas Savienības Tiesa lūdza tās atbildi uzskatīt par lūgumu veikt procesa organizatoriskos pasākumus, lai Vispārējā tiesa izdotu rīkojumu šīs prasības ietvaros iesniegt dokumentus, kuri veido lietas materiālus lietā T-54/06, un it paši dokumentus, kas ir pievienoti iebildumu rakstam.

17 2016. gada 4. aprīlī Vispārējās tiesas trešās paplašinātās palātas priekšsēdētājs nolēma, pirmkārt, izņemt no lietas materiāliem tos dokumentus, kas ietverti šajā lietā iesniegtā iebildumu raksta pielikumā un kas ir saistīti ar lietu T-54/06. Šis lēmums tika pamatots ar to, ka, pirmkārt, Eiropas Savienības Tiesa nebija nedz lūgusi, nedz saņēmusi atļauju no lietas dalībniekiem lietā T-54/06, lai varētu iesniegt minētos dokumentus, un, otrkārt, ka tā nebija lūgusi atļauju piekļūt šīs lietas materiāliem saskaņā ar Reglamenta 38. panta 2. punktu. Otrkārt, Vispārējās tiesas trešās paplašinātās palātas priekšsēdētājs saskaņā ar Reglamenta 88. panta 3. punktu nolēma lūgt prasītājai paust nostāju par lūgumu veikt procesa organizatoriskos pasākumus, kuru Eiropas Savienības Tiesa vispakārtotākā veidā bija izteikusi savā 2016. gada 18. marta atbildē, kas minēta iepriekš šī sprieduma 16. punktā.

18 2016. gada 12. aprīlī prasītāja lūdza Vispārējai tiesai par Eiropas Savienības Tiesas iesniegto pieteikumu lemt taisnīgi, ņemot vērā abu pušu intereses un tiesvedības sarežģītību.

19 2016. gada 11. maijā Vispārējā tiesa konstatēja, ka, ņemot vērā šīs lietas priekšmetu, lai lietu varētu nodot tiesai un to atrisināt, ir nepieciešams saņemt lietas T-54/06 materiālus. Tādējādi, veicot Reglamenta 89. pantā paredzētos procesa organizatorisko pasākumus, Vispārējā tiesa nolēma iekļaut šajā lietā lietas T-54/06 materiālus.

20 2016. gada 17. jūnijā Eiropas Savienības Tiesa lūdza izsniegt lietas T-54/06 materiālus.

21 2016. gada 28. jūnijā Vispārējā tiesa lūdza prasītājai iesniegt konkrētus dokumentus un uzdeva tai vienu jautājumu, uz kuru jāatbild mutvārdu apsvērumu uzklausīšanas laikā tiesas sēdē.

22 2016. gada 20. jūlija tiesas sēdē tika uzklausīti lietas dalībnieku mutvārdu paskaidrojumi un to atbildes uz šajā sēdē uzdotajiem mutvārdu jautājumiem.

23 Prasītājas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

— piespriest Savienībai atlīdzināt mantisko kaitējumu EUR 2 308 463,98 apmērā vai vismaz tādā apmērā, kādu tā uzskata par atbilstošu;

— piespriest Savienībai atlīdzināt nemantisko kaitējumu EUR 11 050 000 apmērā vai, pakārtoti, vismaz EUR 1 700 000 apmērā, vai arī, vēl pakārtotāk, vismaz apmērā, par ko vienojušies lietas dalībnieki atbilstoši noteikumiem, kuri jānosaka Vispārējai tiesai, vai arī vismaz tādā apmērā, kādu Vispārējā tiesa uzskata par atbilstošu;

— sākot no 2013. gada 26. novembra, katrai no piespriestajām summām pieskaitīt nokavējuma procentus apmērā, kādu tiesa atzīs par saprātīgu;

— piespriest Savienībai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

24 Eiropas Savienības Tiesas, kuru atbalsta Komisija, prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

— galvenokārt, prasību par apgalvotā mantiskā kaitējuma atlīdzību noraidīt kā nepamatotu un kā nepieņemamu un jebkurā gadījumā prasību par apgalvotā nemantiskā kaitējuma atlīdzību noraidīt kā nepamatotu;

— pakārtoti, prasību par apgalvotā mantiskā kaitējuma atlīdzību noraidīt kā nepamatotu un piešķirt prasītājai atlīdzību par nemantisko kaitējumu, kura apgalvotais apmērs ir EUR 5000;

— piespriest prasītājai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

III. Juridiskais pamatojums

A. Par pieņemamību

25 Eiropas Savienības Tiesa apgalvo, ka prasības pieteikums nav skaidrs un precīzs attiecībā uz apgalvotā nemantiskā kaitējuma raksturu un apmēru. Nemantiskā kaitējuma apraksts ir ļoti vispārīgs, un tas ir balstīts uz sajaukumu starp mantisko un nemantisko kaitējumu.

26 Atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas statūtu 21. panta pirmajai daļai, to lasot kopsakarā ar minēto statūtu 53. panta pirmo daļu un 1991. gada 2. maija Reglamenta 44. panta 1. punkta c) apakšpunktu, ikvienā prasības pieteikumā jābūt norādei par strīda priekšmetu un ir jābūt iekļautam kopsavilkumam par izvirzītajiem pamatiem. Šai norādei ir jābūt pietiekami skaidrai un precīzai, lai ļautu atbildētājam sagatavot savu aizstāvību un Vispārējai tiesai spriest par prasību, vajadzības gadījumā, bez papildu informācijas. Lai garantētu tiesisko noteiktību un pareizu tiesvedības norisi, prasības pieņemamībai ir nepieciešams, lai būtiskie faktiskie un tiesiskie apstākļi, uz kuriem tā ir balstīta, vismaz kopsavilkuma veidā, bet saskanīgi un saprotami izrietētu no paša prasības pieteikuma teksta. Konkrētāk, lai izpildītu šīs prasības, prasības pieteikumā, ar ko tiek lūgts atlīdzināt zaudējumus, kurus, kā tiek apgalvots, izraisījusi Savienības iestāde, ir jābūt ietvertiem pierādījumiem, kas ļauj identificēt rīcību, kuru prasītājs pārmet iestādei, iemesliem, kādēļ tas uzskata, ka pastāv cēloņsakarība starp šo rīcību un kaitējumu, kas tam esot nodarīts, kā arī šī kaitējuma raksturam un apjomam (skat. spriedumu, 2015. gada 7. oktobris, *Accorinti* u.c./ECB, T-79/13, EU:T:2015:756, 53. punkts un tajā minētā judikatūra).

27 Šajā lietā, pirmkārt, jāuzsver, ka, protams, prasītājas argumentācija ir sniegta kopsavilkuma veidā attiecībā uz tās apgalvotā nemateriālā kaitējuma raksturu. Tomēr šī argumentācija šķiet pietiekama, ņemot vērā visus paskaidrojumus un atsauces, kas ir ietvertas prasības pieteikumā.

28 No vienas puses, prasītāja jo īpašo uzsver, ka tā ir "biržā kotēts uzņēmums, kura veiksmēm un neveiksmēm uzmanīgi seko ne tikai tā darbinieki, bet arī prese, ieguldītāji un tā klienti". Prasītāja precizē, ka tās reputācija ir nevajadzīgi iedragāta.

29 No otras puses, prasītāja būtībā apgalvo, ka neskaidrības papildu gadi negatīvi ietekmējuši uzņēmuma pārvaldību, ieguldījumus, pievilcību un stratēģiju. Tā piebilst, ka šī neskaidrība ir izraisījusi arī personīgu morālu kaitējumu tās darbiniekiem, kā arī vadībai, kuri bija pakļauti būtiskam stresam.

30 Visbeidzot, Eiropas Savienības Tiesas norādītā neskaidrība attiecībā uz pastāvošo saistību starp apgalvoto nemateriālo kaitējumu un iespējamiem materiāliem zaudējumiem ir jāizvērtē, novērtējot prasības par apgalvotā nemateriālā kaitējuma atlīdzību pamatotību un it īpaši tā novērtējuma un atlīdzības kritērijus.

31 Otrkārt, attiecībā uz apgalvoto nemantisko kaitējumu prasītāja pareizi uzsver, ka tās norādītais nemateriālais kaitējums pēc būtības nav precīzi aprēķināms. Turklāt tā atgādina, ka jāņem vērā lietas konteksts un raksturs un konkrētais uzņēmums, lai noteiktu apgalvoto nemateriālo kaitējumu. Visbeidzot, prasītāja novērtē savu kaitējumu pēc metodes, par kuras atbilstību jālemj, izvērtējot prasības pamatotību.

32 Tādējādi prasības pieteikums ir skaidrs un pietiekami precīzs un prasītāja ir sniegusi pietiekamus elementus, lai novērtētu tās apgalvotā nemateriālā kaitējuma raksturu un apjomu. Turklāt šie elementi ļāva Eiropas Savienības Tiesai nodrošināt savu aizstāvību un Vispārējai tiesai lemt par šo prasību.

33 Ņemot vērā iepriekš minēto, Eiropas Savienības Tiesas izvirzītā iebilde par nepieņemamību ir jānoraida.

B. Pēc būtības

34 Saskaņā ar LESD 340. panta otro daļu ārpuslīgumiskās atbildības jomā Savienība saskaņā ar vispārējiem tiesību principiem, kas ir kopīgi visu dalībvalstu tiesību sistēmām, novērš jebkādu kaitējumu, ko, pildot savus pienākumus, radījušas tās iestādes vai to darbinieki.

35 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru no LESD 340. panta otrās daļas izriet, ka Savienības ārpuslīgumiskās atbildības iestāšanās un tiesību uz nodarītā kaitējuma atlīdzību izmantošana ir atkarīga no tā, vai ir izpildīti vairāki nosacījumi, kas attiecas uz iestādēm pārmestās rīcības prettiesiskumu, reālu zaudējumu pastāvēšanu un cēloņsakarības starp šo iestādes rīcību un apgalvoto kaitējumu esamību (spriedumi, 1982. gada 29. septembris, *Oleifici Mediterranei*/EEK, 26/81, EU:C:1982:318, 16. punkts, un 2008. gada 9. septembris, *FIAMM* u.c./Padome un Komisija, C-120/06 P un C-121/06 P, EU:C:2008:476, 106. punkts).

36 Ja viens no šīs atbildības nosacījumiem nav izpildīts, prasība ir pilnībā noraidāma un pārējie Savienības ārpuslīgumiskās atbildības nosacījumi nav jāpārbauda (spriedums, 1999. gada 14. oktobris, *Atlanta* /Eiropas Kopiena, C-104/97 P, EU:C:1999:498, 65. punkts; šajā ziņā skat. arī spriedumu, 1994. gada 15. septembris, *KYDEP*/Padome un Komisija, C-146/91, EU:C:1994:329, 81. punkts). Turklāt Savienības tiesai nav jāpārbauda šie nosacījumi noteiktā kārtībā (spriedums, 2010. gada 18. marts, *Trubowest Handel* un *Makarov*/Padome un Komisija, C-419/08 P, EU:C:2010:147, 42. punkts; šajā ziņā skat. arī spriedumu, 1999. gada 9. septembris, *Lucaccioni*/Komisija, C-257/98 P, EU:C:1999:402, 13. punkts).

37 Šajā lietā prasītāja apgalvo, pirmkārt, ka ar tiesvedības ilgumu lietā T-54/06 esot pārkāptas prasības saistībā ar sprieduma taisīšanas saprātīgu termiņu (turpmāk tekstā – "sprieduma taisīšanas saprātīgs termiņš"). Otrkārt, tā arī norāda, ka šis pārkāpums tai esot radījis kaitējumu, kas ir jāatlīdzina.

1. Par iespējamo sprieduma taisīšanas saprātīga termiņa pārkāpumu lietā T-54/06

38 Pirmkārt prasītāja apgalvo, ka 2013. gada 26. novembra spriedumā *Kendrion*/Komisija (C-50/12 P, EU:C:2013:771) Tiesa jau esot nolēmusi, ka nosacījums par pietiekami būtisku tādas tiesību normas pārkāpumu, ar kuru piešķir tiesības privātpersonām, bija izpildīts attiecībā uz sprieduma lietā T-54/06 taisīšanas termiņu. Tātad neesot vajadzības vēl tālāk pārbaudīt kritērijus par sprieduma taisīšanas termiņa saprātīguma novērtējumu, nedz arī to piemērošanu šajā lietā.

39 Otrkārt, prasītāja norāda, ka lietā T-54/06 2 gadu un 6 mēnešu termiņš bija atbilstošs sprieduma taisīšanas termiņš, jo Vispārējā tiesa ir starptautiska instance, kas nozīmē zināmu sarežģītību, jo īpaši valodu režīma dēļ. Taču šajā lietā neviens elements neattaisno sprieduma taisīšanas termiņu ilgāku par 2 gadiem un 6 mēnešiem. Tādējādi, tā kā lietā T-54/06 tiesvedība ilga 5 gadus un 9 mēnešus, tā par 3 gadiem un 3 mēnešiem pārsniedza sprieduma taisīšanas saprātīgu termiņu.

40 Eiropas Savienības Tiesa atbild, ka prasītājas argumenti esot jānoraida.

41 Pirmkārt, tā atgādina, ka saskaņā ar 2013. gada 26. novembra spriedumu *Kendrion*/Komisija (C-50/12 P, EU:C:2013:771) Vispārējai tiesai ir jāspriež par tādu prasību kā šajā lietā un jāpārbauda, vai ir izpildīti Savienības ārpuslīgumiskās atbildības iestāšanās nosacījumi.

42 Otrkārt, prasītājas apgalvojums, ka tiesvedības ilgums lietās, kas attiecas uz konkurences tiesību piemērošanu, ir saprātīgs tikai tad, ja tas nepārsniedz 2 gadus un 6 mēnešus, nekādā veidā nav saistīts ar reālām tiesvedībām Vispārējā tiesā, kā to parāda vidējais tiesvedības ilgums šajā tiesā, kas konstatēts laikā no 2006. līdz 2015. gadam, šāda veida lietās. Tāpat laiks, kas pagājis no tiesvedības rakstveida daļas beigām līdz tiesvedības mutvārdu daļas uzsākšanai tiesvedībā lietā T-54/06 tikai par 16 mēnešiem esot pārsniedzis vidējo šī tiesvedības posma ilgumu, kāds novērots starp 2007. un 2010. gadu lietās, kas attiecas uz konkurences tiesību piemērošanu.

43 Treškārt un galvenokārt, sprieduma taisīšanas ilguma saprātīgums ir jānovērtē, ņemot vērā katras lietas attiecīgos apstākļus un jo īpaši iespējamo neparasti ilgo bezdarbības periodu. Tādējādi tiesvedības kopējais ilgums un laiks no tiesvedības rakstveida daļas beigām līdz tiesvedības mutvārdu daļas uzsākšanai tiesvedībā lietā T-54/06 ir attaisnojams ar to lietu apjomīgumu, kuras attiecas uz konkurences tiesību piemērošanu, ar apstākli, ka tika celtas piecpadsmit paralēlas prasības sešās dažādās valodās pret lēmumu C(2005) 4634, un ar daudzvalodu vidi, kādā darbojas Eiropas Savienības Tiesa. Turklāt jāņem vērā ierobežotais tiesnešu pilnvaru laiks un viena palātas, kurai tika piešķirta lieta T-54/06, locekļa ilglaicīga slimība.

44 Šajā sakarā jāuzsver, ka Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. panta otrajā daļā tostarp noteikts, ka "ikvienai personai ir tiesības uz taisnīgu, atklātu un laikus veiktu lietas izskatīšanu neatkarīgā un objektīvā, tiesību aktos noteiktā tiesā".

45 Šādas tiesības, kuru pastāvēšana vēl pirms Pamattiesību hartas stāšanās spēkā bija atzīta kā vispārējs Savienības tiesību princips, tika atzītas par piemērojamām arī Komisijas lēmuma pārsūdzības tiesā gadījumā (skat. spriedumu, 2009. gada 16. jūlijs, *Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland* /Komisija, C-385/07 P, EU:C:2009:456, 178. punkts un tajā minētā judikatūra).

46 Šajā lietā no lietas T-54/06 materiālu detalizētas pārbaudes izriet, kā to pareizi uzsvēra Tiesa 2013. gada 26. novembra spriedumā *Kendrion*/Komisija (C-50/12 P, EU:C:2013:771), ka tiesvedības ilgums lietā T-54/06, kurš bija gandrīz 5 gadi un 9 mēneši, nav attaisnojams ne ar vienu šīs lietas konkrēto apstākli.

47 Pirmkārt, jānorāda, ka lieta T-54/06 attiecās uz strīdu par konkurences noteikumu pārkāpuma esamību un ka saskaņā ar judikatūru tiesiskās drošības pamatprasība, kas jāsaņem saimnieciskās darbības subjektiem, kā arī mērķis nodrošināt, ka iekšējā tirgū konkurence netiek izkropļota, ir būtiskas

intereses ne tikai pašam prasītājam un tā konkurentiem, bet arī trešajām personām, tādēļ ka tiek skarts liels cilvēku skaits un finansiālas intereses (spriedums, 2009. gada 16. jūlijs, *Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland*/Komisija, C-385/07 P, EU:C:2009:456, 186. punkts).

48 Otrkārt, jākonstatē, ka lietā T-54/06 apmēram 3 gadi un 10 mēneši jeb 46 mēneši pagāja no tiesvedības rakstveida daļas pabeigšanas, kas ir brīdī, kad 2007. gada 19. februārī Komisija iesniedza atbildi uz repliku, līdz mutvārdu daļas sākumam 2010. gada 30. novembrī.

49 Šajā periodā tā arī veica lietas dalībnieku argumentu kopsavilkumu, lietas nodošanu tiesai, strīdu faktisko un juridisko apstākļu kopsavilkumu un tiesvedības mutvārdu daļas sagatavošanu. Tādējādi šī perioda ilgums it īpaši ir atkarīgs no strīda sarežģītības, kā arī no lietas dalībnieku rīcības un no procesuālo jautājumu rašanās.

50 Runājot par strīda sarežģītību, vispirms ir jāatgādina, ka lieta T-54/06 attiecās uz prasību, kas celta pret Komisijas lēmumu par LESD 101. panta piemērošanas procedūru.

51 Taču, kā tas izriet no lietas T-54/06 materiāliem, prasības, kas attiecas uz Komisijas veikto konkurences tiesību piemērošanu, ir salīdzinoši sarežģītākas nekā prasības cita veida lietās, it īpaši ņemot vērā apstrīdētā lēmuma garumu, lietas materiālu apjomīgumu un nepieciešamību veikt detalizētu novērtējumu par daudziem sarežģītiem faktiem, kas bieži vien ir izkaisīti laikā un telpā.

52 Tādējādi 15 mēneši starp tiesvedības rakstveida daļas beigām un tiesvedības mutvārdu daļas uzsākšanu principā ir atbilstošs laiks, lai izskatītu lietas, kas attiecas uz konkurences tiesību piemērošanu, kāda ir lieta T-54/06.

53 Turklāt ir jāņem vērā apstāklis, ka pret lēmumu C(2005) 4634 tika celtas vairākas prasības.

54 Faktiski pret vienu un to pašu Komisijas pieņemto lēmumu par Savienības konkurences tiesību piemērošanu celtās prasības principā būtu jāizskata paralēli arī tad, kad šīs prasības netiek apvienotas. Šādu paralēlu izskatīšanu tostarp attaisno minēto prasību sarežģītība, kā arī nepieciešamība nodrošināt to saskaņotu analīzi un atbildes, kas tajās jāsniedz.

55 Tādējādi lietu paralēla izskatīšana var attaisnot to, ka par vienu papildu mēnesi katrā saistītajā lietā pagarinās tā perioda termiņš, kurš paiet no tiesvedības rakstveida daļas beigām līdz tiesvedības mutvārdu daļas sākumam.

56 Šajā lietā pret lēmumu C(2005) 4634 tika celtas piecpadsmit prasības. Tomēr, pirmkārt, viena prasītāja atsauca savu prasību pret šo lēmumu (rīkojums, 2006. gada 6. jūlijs, *Cofira-Sac*/Komisija, T-43/06, nav publicēts, EU:T:2006:192). Otrkārt, 2010. gada 13. septembrī par divām prasībām pret lēmumu C(2005) 4634 tika pasludināti spriedumi *Trioplast Wittenheim*/Komisija (T-26/06, nav publicēts, EU:T:2010:387), un *Trioplast Industrier*/Komisija (T-40/06, EU:T:2010:388).

57 Šādos apstākļos divpadsmit citu lietu izskatīšana saistībā ar prasībām, kas celtas pret lēmumu C(2005) 4634, attaisno tiesvedības lietā T-54/06 pagarināšanos par 11 mēnešiem.

58 Līdz ar to jākonstatē, ka 26 mēnešu (15 plus 11 mēneši) ilgums no tiesvedības rakstveida daļas beigām līdz tiesvedības mutvārdu daļas sākumam principā bija atbilstošs lietas T-54/06 izskatīšanai.

59 Visbeidzot, faktiskā, juridiskā un procesuālā lietas sarežģītība neattaisno garāku ilgumu šajā lietā. Šajā sakarā it īpaši ir jānorāda, ka laikā no tiesvedības lietā T-54/06 rakstveida daļas beigām līdz tiesvedības mutvārdu daļas sākumam tiesvedība netika nedz pārtraukta, nedz kavēta, Vispārējai tiesai veicot jebkādu tās organizatorisku pasākumu.

60 Runājot par lietas dalībnieku rīcību un procesuālu jautājumu rašanos lietā T-54/06, šāda rīcība vai šādu jautājumu rašanās nekādā veidā nav ietekmējusi laiku, kas pagāja no tiesvedības rakstveida daļas beigām līdz tiesvedības mutvārdu daļas sākumam lietā T-54/06.

61 Līdz ar to, ņemot vērā lietas T-54/06 apstākļus, 46 mēneši, kas pagāja no tiesvedības rakstveida daļas beigām līdz tiesvedības mutvārdu daļas sākumam, atspoguļo nepamatotas bezdarbības periodu 20 mēnešu garumā šajā lietā.

62 Treškārt, lietas T-54/06 pārbaude nav atklājusi nekādus apstākļus, kas ļautu secināt, ka būtu pastāvējis nepamatotas bezdarbības periods, pirmkārt, no prasības pieteikuma iesniegšanas līdz atbildes uz repliku iesniegšanai un, otrkārt, laikā starp tiesvedības mutvārdu daļas sākumu un 2011. gada 16. novembra sprieduma *Kendrion*/Komisija (T-54/06, nav publicēts, EU:T:2011:667) pasludināšanu.

63 No tā izriet, ka tiesvedībā lietā T-54/06, kurā 2011. gada 16. novembrī tika pasludināts spriedums *Kendrion*/Komisija (T-54/06, nav publicēts, EU:T:2011:667), tika pārkāpta Hartas 47. panta otrā daļa, jo šī tiesvedība bija ilgāka par 20 mēnešiem, kas ir sprieduma taisīšanas saprātīgs termiņš, un tas ir pietiekami būtisks Savienības tiesību normas, ar kuru nosaka tiesības privātpersonām, pārkāpums.

2. Par apgalvoto kaitējumu un iespējamo cēloņsakarību

64 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru zaudējumiem, par kuriem ir prasīta atlīdzība prasības par Savienības ārpuslīgumisko atbildību ietvaros, ir jābūt īstiem un konkrētiem, kas jāpierāda prasītājam (skat. spriedumu, 2006. gada 9. novembris, *Agraz* u.c./Komisija, C-243/05 P, EU:C:2006:708, 27. punkts un tajā minētā judikatūra). Tam jāsniedz pārliecinoši pierādījumi gan par tā norādīto zaudējumu pastāvēšanu, gan par apjomu (skat. spriedumu, 1997. gada 16. septembris, *Blackspur DIY* u.c./Padome un Komisija, C-362/95 P, EU:C:1997:401, 31. punkts un tajā minētā judikatūra).

65 Joprojām saskaņā ar pastāvīgo judikatūru LESD 340. panta otrajā daļā paredzētais nosacījums attiecībā uz cēloņsakarību ir par to, vai pastāv pietiekami tieša cēloņsakarība starp iestāžu rīcību un zaudējumu (spriedumi, 2010. gada 18. marts, *Trubowest Handel* un *Makarov*/Padome un Komisija, C-419/08 P, EU:C:2010:147, 53. punkts, un 2005. gada 14. decembris, *Beamglow*/Parlaments u.c., T-383/00, EU:T:2005:453, 193. punkts; šajā ziņā skat. arī spriedumu, 1979. gada 4. oktobris, *Dumortier u.c.* /Padome, 64/76, 113/76, 167/78, 239/78, 27/79, 28/79 un 45/79, EU:C:1979:223, 21. punkts). Prasītājai ir jāsniedz pierādījumi, ka starp pārmesto rīcību un norādītajiem zaudējumiem pastāv cēloņsakarība (skat. spriedumu, 1998. gada 30. septembris, *Coldiretti* u.c./Padome un Komisija, T-149/96, EU:T:1998:228, 101. punkts un tajā minētā judikatūra).

66 Šajā lietā prasītāja apgalvo, ka esot pārkāpts sprieduma taisīšanas saprātīgs termiņš lietā T-54/06, kas tai izraisījis mantisko un nemantisko kaitējumu.

a) Par apgalvoto mantisko kaitējumu un iespējamo cēloņsakarību

67 Prasītāja apgalvo, ka tā ir cietusi mantisko kaitējumu, ko veidoja papildu finansiālie izdevumi, kas tai bija jāsedz laikā no 2010. gada 26. augusta – datuma, kurā Tiesai bija jāpasludina savs spriedums, – līdz 2013. gada 26. novembrim, kad Tiesa faktiski pasludināja savu spriedumu *Kendrion*/Komisija (C-50/12 P, EU:C:2013:771). Izdevumu apmērs esot EUR 2 308 463,98. Šī summa esot aprēķināta pēc šādas metodes. Vispirms jāsaskaita bankas garantijas izmaksas, kas tika izveidota, lai uzreiz nemaksātu naudas soda summu, kura tika uzlikta ar lēmumu C(2005) 4634 (turpmāk tekstā – "bankas garantijas izmaksas)", un procenti, kas samaksāti par naudas soda summu (turpmāk tekstā – "procenti par naudas soda summu)". Tad no šīs saskaitītās summas jāatņem izmaksas, kas prasītājai būtu bijis jāsedz, ja tai būtu jāmaksā naudas sods 2010. gada 26. augustā.

68 Eiropas Savienības Tiesa norāda, ka, pirmkārt, nepastāv pietiekami tieša cēloņsakarība starp mantisko kaitējumu saistībā ar bankas garantiju un procentiem par naudas soda summu, no vienas puses, un sprieduma taisīšanas saprātīga termiņa pārkāpumu, no otras puses. Faktiski šis mantiskais kaitējums vispirms izrietot no pašas prasītājas veiktās izvēles. Turklāt cēloņsakarības pastāvēšanu nevarot pierādīt, pamatojoties tikai uz vienīgo konstatējumu, ka, ja sprieduma taisīšanas saprātīgs termiņš nebūtu pārkāpts, prasītājai nebūtu pienākuma maksāt bankas garantiju un procentus par naudas soda summu par šim termiņa pārkāpumam atbilstošo laika posmu.

69 Otrkārt, procentus, kuri prasītājai jāmaksā, nevar klasificēt kā zaudējumus. Faktiski šie procenti esot kompensācija par faktu, ka Komisijas rīcībā nevarēja būt summa, kuru tai bija tiesības pārvaldīt, un prasītāja būtu nepamatoti iedzīvojusies, ja tai tiktu piešķirta kompensācija par summu, kas vienlīdzīga tās procentiem. Pakārtoti, Eiropas Savienības Tiesa apgalvo, ka prasības pielikumā sniegtās tabulas nepierāda prasītājas it kā ciesto mantisko kaitējumu. Tā precizē, ka mantiskā kaitējuma pastāvēšana un apmērs nav nosakāms, tikai pamatojoties uz taisnīgumu.

1) Ievada piezīmes

70 Jāuzsver, ka lēmuma C(2005) 4634 2. pantā ir paredzēts, ka ar šo lēmumu piemērotie naudas sodi ir jāsamaksā trīs mēnešu termiņā no lēmuma paziņošanas. Piemērojot Komisijas 2002. gada 23. decembra Regulas (EK, Euratom) Nr. 2342/2002, ar ko paredz īstenošanas kārtību Padomes Regulai (EK, Euratom) Nr. 1605/2002 par Finanšu regulu, ko piemēro Eiropas Kopienu vispārējam budžetam (OV 2002, L 357, 1. lpp.), 86. pantu, šī lēmuma 2. pantā ir precizēts, ka pēc šī trīs mēnešu termiņa beigām ir automātiski jāmaksā procenti atbilstoši Eiropas Centrālās bankas (ECB) piemērojamai likmei tās galvenajām refinansēšanas operācijām tā mēneša pirmajā dienā, kurā lēmums ticis pieņemts, pieskaitot trīs ar pusi procentpunktus jeb pēc likmes 5,56 %.

71 Atbilstoši LESD 299. panta pirmajai daļai lēmums C(2005) 4634 ir izpildakts, jo tā 2. pantā ir ietverts prasītājas finanšu pienākums. Turklāt prasības par šī lēmuma atcelšanu iesniegšana saskaņā ar LESD 263. pantu nav atspēkojusi šī lēmuma izpildakta raksturu, jo atbilstoši LESD 278. pantam prasībām Eiropas Savienības Tiesā nav apturošas iedarbības.

72 Ar 2005. gada 13. decembra vēstuli Komisija lēmumu C(2005) 4634 darīja zināmu prasītājai. Vienlaikus tā paziņoja, ka, ja prasītāja cels prasību Vispārējā tiesā vai Tiesā, netiks veikti nekādi atgūšanas pasākumi, kamēr lieta tiek izskatīta, ja vien tiek ievēroti divi nosacījumi pirms samaksas termiņa beigām. Saskaņā ar Regulas Nr. 2342/2002 86. panta 5. punktu šie divi nosacījumi ir šādi: pirmkārt, Komisijas prasījumam ir jārada procenti no samaksas termiņa beigām pēc likmes 3,56 %, otrkārt, pirms samaksas termiņa pēdējās dienas Komisijai ir jāiesniedz pieņemama bankas garantija, kas sedz gan parādu, gan procentus vai parāda palielinājumu.

73 Prasītāja precizēja, ka tā nolēmusi tai uzlikto naudas soda apmēru nemaksāt uzreiz, bet iesniegt bankas garantiju, maksājot procentus pēc likmes 3,56 %.

74 Ņemot vērā šos apsvērumus, jāpārbauda apgalvoto materiālo zaudējumu esamība un iespējamā cēloņsakarība starp šiem zaudējumiem un sprieduma taisīšanas saprātīga termiņa pārkāpumu lietā T-54/06.

2) Par procentu par naudas soda summu samaksu

75 Pirmkārt, svarīgi ir konstatēt, ka, tā kā iepriekš šī sprieduma 71. punktā minētā LESD 299. panta pirmā daļa un LESD 278. pants tika piemēroti kopā, ar lēmumu C(2005) 4634 uzliktais naudas sods bija jāsamaksā Komisijai, neskatoties uz prasības celšanu par šī lēmuma atcelšanu. Tādējādi procenti par naudas soda summu, kuru likme bija 3,56 %, ir jākvalificē kā nokavējuma procenti.

76 Otrkārt, jānorāda, ka tiesvedības laikā lietā T-54/06 prasītāja nesamaksāja nedz naudas sodu, nedz nokavējuma procentus. Tādējādi tiesvedības laikā šajā lietā prasītājas rīcībā bija summa, kas atbilst šī naudas sodas apmēram, tam pieskaitot nokavējuma procentus.

77 Taču prasītāja nesniedz informāciju, kas ļautu pierādīt, ka tajā laikposmā, kurš atbilst pārsniegtajam sprieduma taisīšanas saprātīgajam termiņam lietā T-54/06, vēlāk Komisijai samaksātā nokavējuma procentu summa bija lielāka par to, ko tā būtu varējusi iegūt, šo summu izmantojot, vienāda ar naudas sodu un tam pieskaitītajiem nokavējuma procentiem. Citiem vārdiem, prasītāja nav pierādījusi to, ka procenti par naudas soda summu, kas tika rēķināti tai laikposmā, kas atbilst pārsniegtajam sprieduma taisīšanas saprātīgajam termiņam, bija lielāki nekā priekšrocības, kuras tā būtu varējusi gūt, nesamaksājot naudas sodu, tam pieskaitot maksājamos procentus datumā, kad izdarīts sprieduma taisīšanas saprātīga termiņa pārkāpums, un procentus, kuru samaksas termiņš iestājās šī pārkāpuma izdarīšanas laikā.

78 Šis novērtējums nav atspēkojams ar prasītājas piedāvāto aprēķina metodi, kas ir – no apgalvoto zaudējumu summas apmēra atskaitīt tos izdevumus par finansēšanas pakalpojumu, kuri tai būtu bijuši jāmaksā kā izdevumi par bankas pakalpojumiem, ja tās naudas soda samaksas termiņš būtu bijis 2010. gada 26. augusts.

79 Faktiski prasības pieteikumā prasītāja ne brīdi neapgalvo, kā arī *a fortiori* nepierāda, ka tai bija jāizmanto trešo personu finansējums, lai samaksātu tai ar lēmumu C(2005) 4634 piemēroto naudas sodu.

80 Ņemot vērā iepriekš minēto, nav pierādīts, ka tai laikposmā, kurš atbilst pārsniegtajam sprieduma taisīšanas saprātīgajam termiņam lietā T-54/06, prasītāja ir cietusi reālu un droši zināmu kaitējumu, kurš saistīts ar nokavējuma procentu samaksu par nesamaksātā naudas soda summu. Tātad prasība par apgalvoto zaudējumu atlīdzināšanu, kas ciesti šai sakarā, ir jānoraida un nav jāizvērtē norādītās cēloņsakarība pastāvēšana.

3) Par izdevumu saistībā ar bankas garantiju samaksu

81 Pirmkārt, runājot par kaitējumu, no lietas materiāliem izriet, ka prasītāja iesniedza bankas garantiju un ka tā semestra komisijas naudas veidā samaksāja bankas garantijas izmaksas tiesvedības lietā T-54/06 laikā.

82 No tā izriet, ka prasītāja pierādīja, ka tai bija radušies reāli un droši zināmi zaudējumi bankas garantijas maksas dēļ tajā laikposmā, kurš atbilst pārsniegtajam sprieduma taisīšanas saprātīgajam termiņam lietā T-54/06.

83 Otrkārt, runājot par cēloņsakarību, jānorāda, ka, ja tiesvedība lietā T-54/06 nepārsniegtu sprieduma taisīšanas saprātīgu termiņu, prasītājai nebūtu bijis jāmaksā bankas garantijas maksa lai laikposmā, kurš atbilst šai termiņa pārsniegšanai.

84 Tādējādi, cēloņsakarība patiešām pastāv starp sprieduma taisīšanas saprātīgā termiņa pārkāpumu lietā T-54/06 un kaitējuma rašanos prasītājai no tā, ka tai bija jāmaksā par bankas garantiju laikposmā, kurš atbilst sprieduma taisīšanas saprātīga termiņa pārsniegšanai.

85 Otrkārt, jāuzsver, ka, protams, pārmestai rīcībai ir jābūt kaitējuma galvenajam iemeslam (rīkojums, 2011. gada 31. marts, *Mauerhofer*/Komisija, C-433/10 P, nav publicēts, EU:C:2011:204, 127. punkts, un spriedums, 2006. gada 10. maijs, *Galileo International Technology* u.c./Komisija, T-279/03, EU:T:2006:121, 130. punkts; šajā ziņā skat. arī spriedumu, 2010. gada 18. marts, *Trubowest Handel* un *Makarov*/Padome un Komisija, C-419/08 P, EU:C:2010:147, 61. punkts). Citiem vārdiem, pat tad, ja pastāv iespēja, ka iestādēm ir saistība ar kaitējumu, kuru ir lūgts atlīdzināt, minētā saistība varētu būt

pārāk attāla, ņemot vērā atbildību, kas ir citām personām, attiecīgā gadījumā – prasītājai (spriedums, 2010. gada 18. marts, *Trubowest Handel* un *Makarov*/Parlaments un Komisija, C-419/08 P, EU:C:2010:147, 59. punkts, un rīkojums, 2011. gada 31. marts, *Mauerhofer*/Komisija, C-433/10 P, nav publicēts, EU:C:2011:204, 132. punkts).

86 Turklāt jau ir ticis nospriests, ka apgalvotais kaitējums, kuru veido bankas garantijas izmaksas, kas bija jāmaksā sabiedrībai, kurai naudas sods ir piemērots ar Vispārējās tiesas vēlāk atceltu Komisijas lēmumu, neizriet tieši no šī lēmuma prettiesiskuma, jo šis kaitējums izriet no šīs sabiedrības personīgās izvēles iesniegt bankas garantiju, lai nevajadzētu pildīt pienākumu saistībā ar naudas soda samaksu strīdīgajā lēmumā noteiktajā termiņā (šajā ziņā skat. spriedumu, 2005. gada 21. aprīlis, *Holcim (Deutschland)*/Komisija, T-28/03, EU:T:2005:139, 123. punkts, un rīkojumu, 2007. gada 12. decembris, *Atlantic Container Line u.c.*/Komisija, T-113/04, nav publicēts, EU:T:2007:377, 38. punkts).

87 Tomēr šajā lietā ir jānorāda, ka, pirmkārt, brīdī, kad prasītāja cēla savu prasību lietā T-54/06, proti, 2006. gada 22. februārī, un brīdī, kad tā iesniedza bankas garantiju, nevarēja paredzēt to, ka tiks pārkāpts sprieduma taisīšanas saprātīgais termiņš. Turklāt prasītāja varēja tiesiski gaidīt, ka tās prasību izskatīs saprātīgā termiņā.

88 Otrkārt, sprieduma taisīšanas saprātīga termiņa pārkāpšana lietā T-54/06 notika vēlāk, pēc prasītājas sākotnējās izvēles iesniegt bankas garantiju.

89 Tādējādi šīs lietas fakti būtiski atšķiras no tiem, kas konstatēti 2005. gada 21. aprīļa spriedumā *Holcim (Deutschland)*/Komisija (T-28/03, EU:T:2005:139) un 2007. gada 12. decembra rīkojumā *Atlantic Container Line* u.c./Komisija (T-113/04, nav publicēts, EU:T:2007:377), kuri ir minēti iepriekš šī sprieduma 86. punktā. Tātad pretēji Eiropas Savienības Tiesas apgalvotajam saikni starp sprieduma taisīšanas saprātīgā termiņa pārsniegšanu lietā T-54/06 un bankas garantijas izmaksu samaksāšanu laikposmā, kurš atbilst šai pārsniegšanai, nevar pārtraukt ar prasītājas personīgo izvēli uzreiz nemaksāt ar lēmumu C(2005) 4634 piemēroto naudas sodu un iesniegt bankas garantiju.

90 No tā izriet, ka pastāv pietiekami tieša cēloņsakarība starp sprieduma taisīšanas saprātīgā termiņa pārkāpumu lietā T-54/06 un zaudējumu rašanos prasītājai no tā, ka tai bija jāmaksā par bankas garantiju laikposmā, kurš atbilst šī termiņa pārsniegšanai.

91 Treškārt, prasītāja apgalvo, ka tā ir cietusi mantisko kaitējumu, ko veidoja papildu finansiālie izdevumi, kas tai bija jāsedz laikā no 2010. gada 26. augusta līdz 2013. gada 26. novembrim, kad Tiesa pasludināja savu spriedumu *Kendrion*/Komisija (C-50/12 P, EU:C:2013:771) (skat. iepriekš 67. punktu).

92 Šajā sakarā vispirms jānorāda, ka savā prasībā prasītāja atsaucas uz sprieduma taisīšanas saprātīga termiņa pārkāpumu tikai lietā T-54/06. Tātad tā neatsaucas uz sprieduma taisīšanas saprātīga termiņa pārkāpumu tiesvedības lietā T-54/06 kopā ar lietu, kurā tika taisīts 2013. gada 26. novembra spriedums *Kendrion*/Komisija (C-50/12 P, EU:C:2013:771), to kopējā ilguma dēļ.

93 Līdz ar to ir konstatēts tikai tas, ka tiesvedībā lietā T-54/06 ir pārkāpts sprieduma taisīšanas saprātīgs termiņš (skat. iepriekš 63. punktu).

94 Tātad sprieduma taisīšanas saprātīga termiņa pārkāpums lietā T-54/06 izbeidzās līdz ar 2011. gada 16. novembra sprieduma *Kendrion*/Komisija (T-54/06, nav publicēts, EU:T:2011:667) pasludināšanu.

95 Līdz ar to, sākot no 2011. gada 16. novembra, prasītāja varēja novērtēt to, vai pastāv sprieduma taisīšanas saprātīga termiņa pārkāpums lietā T-54/06 un kaitējums, kas tai radies tādēļ, ka tai bija jāmaksā par bankas garantiju laikposmā, kurš atbilst šī termiņa pārsniegšanai.

96 Turklāt savā 2012. gada 26. janvārī iesniegtajā apelācijas sūdzībā par 2011. gada 16. novembra spriedumu *Kendrion*/Komisija (T-54/06, nav publicēts, EU:T:2011:667) apelācijas sūdzības iesniedzēja norādīja, ka pārmērīgais tiesvedības ilgums lietā T-54/06, viņasprāt, esot tai radījis zaudējumus, un šajā sakarā lūdza, lai tiktu samazināta tai piemērotā naudas soda summa.

97 Visbeidzot, lēmums C(2005) 4634, ar kuru prasītājai tika piemērots naudas sods, kļuva galīgs tikai 2013. gada 26. novembrī, un Komisijas piedāvātās tiesības iesniegt bankas garantiju beidzās šajā datumā tādēļ, ka prasītāja izvēlējās iesniegt apelācijas sūdzību par 2011. gada 16. novembra spriedumu *Kendrion*/Komisija (T-54/06, nav publicēts, EU:T:2011:667).

98 No tā izriet, ka bankas garantijas izmaksas pēc 2011. gada 16. novembra sprieduma *Kendrion*/Komisija (T-54/06, nav publicēts, EU:T:2011:667) pasludināšanas, ar ko tika izbeigts sprieduma taisīšanas saprātīga termiņa pārkāpums lietā T-54/06, neparāda pietiekami tiešu cēloņsakarību ar šo pārkāpumu, jo šādu izmaksu samaksa izriet no prasītājas personīgas un autonomas izvēles pēc šī pārkāpuma – nemaksāt naudas sodu, nelūgt apturēt lēmuma C(2005) 4634 izpildi un iesniegt apelācijas sūdzību par minēto spriedumu.

99 No visa iepriekš izklāstītā izriet, ka pastāv pietiekami tieša cēloņsakarība starp sprieduma taisīšanas saprātīga termiņa pārkāpumu lietā T-54/06, no vienas puses, un prasītājas ciestiem zaudējumiem pirms 2011. gada 16. novembra sprieduma *Kendrion*/Komisija (T-54/06, nav publicēts, EU:T:2011:667) pasludināšanas, no otras puses, kurus veido bankas garantijas izmaksu samaksa laikposmā, kas atbilst šī saprātīgā termiņa pārsniegšanai.

4) Par ciestā mantiskā kaitējuma novērtēšanu

100 Pirmkārt, ir svarīgi atgādināt, ka tiesvedības ilgums lietā T-54/06 pārsniedza 20mēnešus, kas ir sprieduma taisīšanas saprātīgs termiņš šajā lietā (skat. iepriekš 63. punktu).

101 Otrkārt, prasītāja, no vienas puses, savā prasības pieteikumā precizē, ka tās ciestais mantiskais kaitējums radies no "papildu finansiālajiem izdevumiem, kas tai bija jāsedz konkrētajā laikposmā, proti, no 2010. gada 26. augusta līdz 2013. gada 26. novembrim" (skat. iepriekš 67. punktu). Turklāt savas prasības par kaitējuma atlīdzību pamatojumam tā norāda informāciju par bankas garantijas izmaksām, kuras tā samaksājusi šajā laikposmā.

102 Tādējādi, ja to aplūko kopā ar prasības pieteikuma pamatojumu, prasītājas formulētais pieteikums par kaitējuma atlīdzību, ko tā norādījusi savu prasījumu pirmajā pamatā, atbilst izdevumiem, kas radušies no 2010. gada 26. augusta.

103 No normām, kas regulē tiesvedību Savienības tiesās, it īpaši no Eiropas Savienības Tiesas statūtu 21. panta un [Vispārējās tiesas] 1991. gada 2. maija Reglamenta 44. panta 1. punkta izriet, ka strīda [apmēru] principā nosaka un ierobežo lietas dalībnieki un ka Savienības tiesa nevar lemt *ultra petita* (spriedumi, 2013. gada 10. decembris, Komisija/Īrija u.c., C-272/12 P, EU:C:2013:812, 27. punkts, un 2014. gada 3. jūlijs, *Electrabel*/Komisija, C-84/13 P, nav publicēts, EU:C:2014:2040, 49. punkts).

104 Tādējādi Vispārējā tiesa nevar noraidīt prasītājas pieteikumu un pēc savas ierosmes nolemt atlīdzināt pirms 2010. gada 26. augusta ciesto kaitējumu, proti, to kaitējumu, kas ciests hronoloģiski atšķirīgā laikposmā no tā, par kuru tā apgalvo kaitējuma rašanos.

105 No otras puses, prasītājas samaksātām bankas garantijas izmaksām pēc 2011. gada 16. novembra nav pietiekami tiešas cēloņsakarības ar sprieduma taisīšanas saprātīga termiņa pārkāpumu lietā T-54/06 (skat. iepriekš 98. punktu).

106 Līdz ar to šajā lietā zaudējumi, kurus var atlīdzināt, atbilst prasītājas samaksātajiem izdevumiem par bankas garantiju laikā no 2010. gada 26. augusta līdz 2011. gada 16. novembrim.

107 Treškārt, no prasītājas iesniegtajiem dokumentiem izriet, ka bankas garantijas izmaksas tika maksātas ik ceturksni. Šie dokumenti arī parāda, ka no 2010. gada 26. augusta līdz 2011. gada 31. decembrim prasītājas samaksātie izdevumi par bankas garantiju bija šādi:

Laikposms	Izmaksas (euro)
26.8.2010.–31.12.2010.	175 709,87
31.12.2010.–14.3.2011.	81 382,15
14.3.2011.–31.3.2011.	18 983,87
31.3.2011.–30.6.2011.	102 533,99
30.6.2011.–30.9.2011.	104 603,82
30.9.2011.– 31.12.2011.	105 555,48
Kopā	588 769,18

108 No tā izriet, ka prasītājas samaksātās izmaksas par bakas garantiju laikā no 2010. gada 26. augusta līdz 2011. gada 16. novembrim bija EUR 588 769,18.

109 Ņemot vērā iepriekš minēto, jāpiesprie zaudējumu atlīdzība prasītājai EUR 588 769,18 apmērā par ciesto mantisko kaitējumu, kas tai radies sprieduma taisīšanas saprātīga termiņa pārkāpuma dēļ lietā T-54/06 un ko veido papildu izmaksas, kas samaksātas par bankas garantiju.

b) Par apgalvoto nemateriālo kaitējumu un iespējamo cēloņsakarību

110 Prasītāja norāda, pirmkārt, ka saskaņā ar Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūru pastāv stabila prezumpcija, kas gan ir atspēkojama, saskaņā ar kuru pārmērīgs tiesvedības ilgums izraisa nemateriālu kaitējumu. Turklāt prasītāja esot "biržā kotēts uzņēmums, kura veiksmēm un neveiksmēm uzmanīgi seko ne tikai tā darbinieki, bet arī prese, ieguldītāji un tā klienti". Tādējādi prasītājas reputācija esot tikusi nevajadzīgi iedragāta. Visbeidzot, neskaidrības papildu gadi negatīvi ietekmējuši uzņēmuma pārvaldību, ieguldījumus, pievilcību un stratēģiju. Turklāt ieilgusī neskaidrība ir izraisījusi arī personīgu morālu kaitējumu tās darbiniekiem, kā arī prasītājas vadītājiem.

111 Otrkārt, prasītāja uzsver, ka precīzi novērtēt apgalvoto nemantisko kaitējumu esot grūti šī kaitējuma rakstura dēļ. Tomēr Eiropas Cilvēktiesību tiesa uzstājot uz to, ka šādas lietas ir nozīmīgas, kad tai jānovērtē kaitējums. Tādējādi vislabākā atsauce, lai novērtētu nodarīto nemantisko kaitējumu šajā lietā, esot lietas, kurās Vispārējā tiesa vai Tiesa ir konstatējušas saprātīga termiņa pārkāpumu un kā "taisnīgu apmierinājumu" ir samazinājušas naudas soda apmēru, kurš par Savienības konkurences tiesību pārkāpumu bija noteikts ar Komisijas lēmumu.

112 Šādos apstākļos prasītāja būtībā lūdz atlīdzināt [kaitējumu] EUR 11 050 000 apmērā par laika posmu no 2010. gada 26. augusta līdz 2013. gada 26. novembrim, kas atbilst 10 % likmei par katru nokavēto gadu no naudas soda summas, kura tai uzlikta ar lēmumu C(2005) 4634. Pakārtoti, prasītāja lūdz atlīdzināt [kaitējumu] EUR 1 700 000 apmērā, kas atbilst 5 % likmei no naudas soda summas, kura tai uzlikta ar lēmumu C(2005) 4634. Pakārtotāk, prasītāja lūdz atlīdzināt vismaz summu, par ko vienojušies lietas dalībnieki atbilstoši noteikumiem, kuri jānosaka Vispārējai tiesai, vai, vēl pakārtotāk, tādu summu, kādu nosaka Vispārējā tiesa.

113 Eiropas Savienības Tiesa iebilst, pirmkārt, ka prasītāja nepierāda nemantiskā kaitējuma esamību. Tā atgādina, ka prasītājai ir jāpierāda tās apgalvotais kaitējums. Taču apgalvotais kaitējums tiekot aprakstīts ļoti vispārīgi, balstoties uz sajaukumu starp mantisko un nemantisko kaitējumu, un nav pamatots pat ar vismazāko pierādījumu. Turklāt prasītāja prasot piespriest zaudējumu atlīdzību ar soda raksturu.

114 Otrkārt un pakārtoti, Eiropas Savienības Tiesa apgalvo, ka prasītāja nav sniegusi pierādījumu par to, ka pastāv cēloņsakarība starp apgalvoto nemantisko kaitējumu un iespējamo sprieduma taisīšanas saprātīgā termiņa neievērošanu. Apgalvotais nemantiskais kaitējums izrietot tikai no prasītājas izdarītā konkurences tiesību normu pārkāpuma. Apgalvotais sprieduma taisīšanas pārmērīgais laiks netiekot pasliktināts ar nemateriālām sekām, kādas ir Komisijas veiktajam konstatējumam, jo Vispārējā tiesa esot apstiprinājusi šo pārkāpuma konstatējumu un uzliktā naudas soda apmēru.

115 Treškārt un pakārtotāk, Eiropas Savienības Tiesa norāda, ka novēršams nemantiskais kaitējums būtu jānovērtē maksimums EUR 5000 apmērā.

116 Pirmkārt, jānovērtē prasītājas vadītāju un darbinieku iespējamais ciestais nemateriālais kaitējums un, otrkārt, iespējamais nemateriālais kaitējums, ko cietusi pati prasītāja.

1) Par prasītājas vadītāju un darbinieku iespējamo ciesto nemateriālo kaitējumu

117 Ir svarīgi norādīt, ka prasījumi prasības pieteikumā ir tikai par pašas prasītājas interesēm, nevis par tās vadītāju vai darbinieku personīgajām interesēm. Turklāt prasītāja nenorāda uz tiesību vai skaidru pilnvaru pāreju, kas ļautu iesniegt prasību par tās vadītāju un tās darbinieku ciestā kaitējuma atlīdzību.

118 Tādējādi prasība par nemateriālā kaitējuma, ko esot cietuši prasītājas vadītāji un darbinieki, atlīdzību ir jānoraida kā nepieņemama, jo no lietas materiāliem neizriet, ka minētie vadītāji un darbinieki būtu pilnvarojuši prasītāju celt viņu vārdā prasību par zaudējumu atlīdzību (šajā ziņā skat. rīkojumu, 2010. gada 12. maijs, *CPEM*/Komisija, C-350/09 P, nav publicēts, EU:C:2010:267, 61. punkts, un spriedumu, 2009. gada 30. jūnijs, *CPEM*/Komisija, T-444/07, EU:T:2009:227, 39. un 40. punkts).

119 Katrā ziņā prasītājas vadītāju vai darbinieku ciestais kaitējums nav pierādīts. No vienas puses, prasītāja tikai izsaka apgalvojumus un nemin nekādus konkrētus elementus, kas pierādītu tās vadītāju un darbinieku piedzīvoto uztraukumu un neērtības tādēļ, ka lietā T-54/06 tika pārkāpts saprātīgs sprieduma taisīšanas termiņš. No otras puses, prasītāja nepierāda, ka tās vadītāji un darbinieki ir cietuši personīgu un tiešu kaitējumu, kas atšķiras no kaitējuma, kuru tā pati cietusi.

120 Līdz ar to prasība par prasītājas vadītāju un darbinieku iespējamā ciestā kaitējuma atlīdzību ir jānoraida kā nepieņemama un, jebkurā gadījumā, kā nepamatota.

2) Par nemateriālo kaitējumu, kuru, iespējams, ir cietusi prasītāja

121 No judikatūras izriet, ka tiktāl, ciktāl prasītāja nenorāda nekādu informāciju, kas varētu pierādīt un ar ko varētu noteikt tās morālā vai nemateriālā kaitējuma apmēru, tai ir vismaz jāpierāda, ka inkriminētā rīcība pēc sava rakstura varēja tai radīt šādu kaitējumu (šajā ziņā skat. spriedumus, 2009. gada 16. jūlijs, *SELEX Sistemi Integrati*/Komisija, C-481/07 P, nav publicēts, EU:C:2009:461, 38. lpp.; 1999. gada 28. janvāris, *BAI*/Komisija, T-230/95, EU:T:1999:11, 39. punkts; un 2014. gada 16. oktobris, *Evropaïki Dynamiki*/Komisija, T-297/12, nav publicēts, EU:T:2014:888, 31., 46. un 63. punkts).

122 Pirmkārt, jāatgādina, ka prasītāja norāda uz tās reputācijai nodarīto kaitējumu, it īpaši attiecībā pret tās ieguldītājiem un klientiem.

123 Tomēr prasītājas argumentācija nav pamatota ar pierādījumiem, kas parādītu, ka sprieduma taisīšanas saprātīga termiņa pārkāpums tā sarežģītā rakstura dēļ varēja ietekmēt tās reputāciju vairāk, nekā to ietekmējis lēmums C(2005) 4634.

124 Šādos apstākļos jākonstatē, ka prasītāja nav pierādījusi, ka sprieduma taisīšanas saprātīgā termiņa pārkāpums lietā T-54/06 ir apdraudējis tās reputāciju.

125 Jebkurā gadījumā, šajā lietā konstatējums par sprieduma taisīšanas saprātīga termiņa pārkāpumu, kas sniegts iepriekš šī sprieduma 63. punktā, ņemot vērā šī pārkāpuma mērķi un smagumu, ir pietiekams, lai labotu prasītājas apgalvoto reputācijas apdraudējumu.

126 Otrkārt, apstāklis, ka prasītāja nonāca neskaidrā situācijā, it īpaši attiecībā uz tās prasības pret lēmumu C(2005) 4634 panākumiem, pastāv visos tiesas procesos. Turklāt prasītāja noteikti apzinājās, ka lieta T-54/06 ir diezgan sarežģīta un ka šī sarežģītība bija saistīta ar, pirmkārt, to paralēlo prasību skaitu, kas veiksmīgi tika celtas Vispārējā tiesā dažādās tiesvedības valodās pret lēmumu C(2005) 4634, un, otrkārt, ar nepieciešamību šai tiesai veikt apjomīgu lietas materiālu padziļinātu izmeklēšanu un it īpaši ar nepieciešamību konstatēt faktus un pārbaudīt strīda materiālus.

127 Tomēr kopējais tiesvedības ilgums lietā T-54/06 5 gadu un 9 mēnešu garumā ir pārsniedzis ilgumu, ko prasītāja varēja paredzēt, it īpaši tās prasības celšanas brīdī. Turklāt tiesvedībā lietā T-54/06 starp tiesvedības rakstveida daļas pabeigšanu un tiesvedības mutvārdu daļas uzsākšanu pagāja 3 gadi un 10 mēneši. Šīs termiņš nekādā veidā nav pamatots ar procesa organizatorisko pasākumu veikšanu, izmeklēšanas pasākumu veikšanu vai procesuālo jautājumu rašanos. Visbeidzot, prasītāja nekādā veidā ar savu rīcību nav veicinājusi norādīto sprieduma termiņu. Tieši pretēji, prasītāja vismaz divas reizes ir norādījusi Vispārējai tiesai uz to, ka ir jāgaida, un lūgusi izskatīt lietu T-54/06 steidzamā kārtībā.

128 Šādos apstākļos tas, ka nav ievērots sprieduma taisīšanas saprātīgs termiņš lietā T-54/06, bija pagarinājis prasītājas neskaidro situāciju, kas pārsniedza tiesas procesa parasti radīto neskaidrības ilgumu. Šāds paildzinātas neskaidrības stāvoklis noteikti ietekmēja pieņemamo lēmumu plānošanu un šīs sabiedrības vadību un tātad tas radīja nemantisku kaitējumu.

129 Treškārt, šīs lietas apstākļos, prasītājas ciestais nemantiskais kaitējums ilglaicīgas neskaidras situācijas dēļ, kurā tā bija nostādīta, pilnībā netiek labots ar konstatējumu, ka ir noticis sprieduma taisīšanas saprātīga termiņa pārkāpums.

130 Šajā sakarā, pirmkārt, jānorāda, ka prasītājas lūgtā kaitējuma atlīdzināšana, kas atgādināta iepriekš šī sprieduma 112. punktā, ir par vairāku nemateriālu kaitējumu atlīdzināšanu un it īpaši par kaitējumu tās reputācijai, kas nav pierādīts un kas jebkurā gadījumā ir pietiekami labots ar konstatējumu par sprieduma taisīšanas saprātīga termiņa pārkāpumu (skat. iepriekš 122.–125. punktu).

131 Otrkārt, Tiesa ir nospriedusi ka, ņemot vērā nepieciešamību nodrošināt Savienības konkurences tiesību ievērošanu, Savienības tiesa nevar ļaut prasītājam, balstoties tikai uz lietas neizskatīšanu saprātīgā termiņā, apšaubīt naudas soda pamatotību vai apmēru, ja visi tās pamati par veiktajiem konstatējumiem par šo naudas sodu un darbībām, kas ar to tiek sodītas, tikuši noraidīti kā nepamatoti (spriedums, 2013. gada 26. novembris, *Kendrion*/Komisija, C-50/12 P, EU:C:2013:771, 87. punkts; šajā ziņā skat. arī spriedumus, 2009. gada 16. jūlijs, *Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland* /Komisija, C-385/07 P, EU:C:2009:456, 194. punkts, un 2014. gada 8. maijs, *Bolloré*/Komisija, C-414/12 P, nav publicēts, EU:C:2014:301, 105. punkts).

132 No tā izriet, ka tas, ka pret Komisijas lēmumu, ar kuru uzņēmumam uzlikts naudas sods par Savienības konkurences tiesību normu pārkāpumu, vērstas prasības pārbaudes ietvaros nav ticis ievērots saprātīgs sprieduma taisīšanas termiņš, nevar izraisīt ar šo lēmumu uzlikta naudas soda pilnīgu vai daļēju atcelšanu (spriedumi, 2013. gada 26. novembris, *Groupe Gascogne*/Komisija, C-58/12 P,

EU:C:2013:770, 78. punkts, un 2013. gada 26. novembris, *Kendrion*/Komisija, C-50/12 P, EU:C:2013:771, 88. punkts; šajā ziņā skat. arī spriedumu, 2014. gada 8. maijs, *Bolloré*/Komisija, C-414/12 P, nav publicēts, EU:C:2014:301, 107. punkts).

133 Taču nemantiskā kaitējuma, kas radies sprieduma taisīšanas saprātīga termiņa neievērošanas dēļ, aprēķina metodes, saskaņā ar kuru, kā to lūdz prasītāja, Komisijas uzliktā naudas soda summai tiek piemērots konkrēts procents, rezultātā tiktu apšaubīts pats naudas sods, lai gan nav konstatēts, ka sprieduma taisīšanas saprātīga termiņa neievērošana lietā T-54/06 ir ietekmējusi šī naudas soda apmēru.

134 Tātad ir jānoraida prasītājas pieteikumi par apgalvotā nemantiskā kaitējuma atlīdzināšanu, samazinot ar Komisijas lēmumu C(2005) 4634 uzlikto naudas sodu.

135 Treškārt, ņemot vērā iepriekš šī sprieduma 126.–134. punktā sniegtos novērtējumus, sprieduma taisīšanas saprātīga termiņa neievērošanas apmēru, prasītājas rīcību un nogaidīšanu, uz ko viņa norādīja tiesvedības gaitā, nepieciešamību ievērot Savienības konkurences tiesību normas un šīs prasības efektivitāti, *ex aequo et bono* jānolemj, ka EUR 6000 atlīdzība, kas piešķirama prasītājai, ir atbilstoša viņas ciestā kaitējuma atlīdzība par paildzinātas neskaidrības situāciju, kurā viņa atradās tiesvedības lietā T-54/06 laikā.

c) Par procentiem

136 Savu prasījumu trešajā pamatā prasītāja lūdz Vispārējai tiesai atlīdzības summai, ko tai piespriedīs, pieskaitīt nokavējuma procentus, kuru aprēķināšanu sāk no 2013. gada 26. novembra.

137 No judikatūras izriet, ka pienākums maksāt šādus procentus principā rodas, sākot no sprieduma, kurā konstatē pienākumu atlīdzināt zaudējumus (šajā ziņā skat. spriedumu, 1990. gada 26. jūnijs, *Sofrimport* /Komisija, C-152/88, EU:C:1990:259, 32. punkts un tajā minētā judikatūra).

138 Lai noteiktu nokavējuma procentu likmi, ir atbilstīgi ņemt vērā Komisijas 2012. gada 29. oktobra Deleģētās regulas (ES) Nr. 1268/2012 par Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES, Euratom) Nr. 966/2012 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, piemērošanas noteikumiem (OV 2012, L 362, 1. lpp.), 83. panta 2. punkta b) apakšpunktu un 111. panta 4. punkta a) apakšpunktu. Piemērojot šos noteikumus, termiņā nesamaksāto parādu nokavējuma procentu likmi aprēķina saskaņā ar *Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša* C sērijā publicēto ECB tās galvenajām refinansēšanas operācijām piemēroto likmi, kas bija spēkā tā mēneša pirmajā kalendārajā dienā, kurā beidzas maksājuma termiņš, pieskaitot šai likmei trīs ar pusi procentpunktus.

139 Šajā lietā šī sprieduma 109. un 135. punktā minētajai atlīdzībai jāpieskaita nokavējuma procenti, skaitot no šī sprieduma pasludināšanas dienas un līdz pilnīgai to samaksai.

140 Nokavējuma procentu likme tiks noteikta saskaņā ar ECB tās galvenajām refinansēšanas operācijām piemēroto likmi, pieskaitot šai likmei trīs ar pusi procentpunktus.

d) Prasījums par atlīdzības apmēru un par procentiem

141 Ņemot vērā visu iepriekš minēto, šī prasība ir daļēji jāapmierina daļā, kurā tiek lūgts atlīdzināt prasītājas ciesto kaitējumu sprieduma taisīšanas saprātīga termiņa pārkāpuma dēļ lietā T-54/06.

142 Atlīdzība, kuru prasītājai maksā par tās ciesto kaitējumu bankas garantiju papildu izmaksu dēļ, ir EUR 588 769,18.

143 Prasītājai izmaksājamā atlīdzība par nemantisko kaitējumu ir EUR 6000.

144 Iepriekš šī sprieduma 142. un 143. punktā minētā atlīdzība ir jāpalielina par nokavējuma procentu summu ar nosacījumiem, kas norādīti šī sprieduma 139. un 140. punktā.

145 Prasība pārējā daļā ir jānoraida.

IV. Par tiesāšanās izdevumiem

146 Atbilstoši Vispārējās tiesas Reglamenta 134. panta 1. punktam lietas dalībniekam, kuram nolēmums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram nolēmums ir labvēlīgs. Taču 2015. gada 6. janvāra rīkojumā *Kendrion*/Eiropas Savienība (T-479/14, nav publicēts, EU:T:2015:2) Eiropas Savienības Tiesas izvirzītā iebilde par nepieņemamību tika noraidīta un lēmuma par tiesāšanās izdevumiem pieņemšana tika atlikta. Līdz ar to Savienībai, kuru pārstāv Eiropas Savienības Tiesa, ir jāpiespriež segt savus un atlīdzināt prasītājas tiesāšanās izdevumus saistībā ar Eiropas Savienības Tiesas izvirzīto iebildi par nepieņemamību, attiecībā uz kuru tika pieņemts 2015. gada 6. janvāra rīkojums *Kendrion*/Eiropas Savienība (T-479/14, nav publicēts, EU:T:2015:2).

147 Atbilstoši Reglamenta 134. panta 3. punktam, ja lietas dalībniekiem nolēmums ir daļēji labvēlīgs un daļēji nelabvēlīgs, katrs lietas dalībnieks sedz savus tiesāšanās izdevumus pats. Tomēr Vispārējā tiesa, ja to pamato lietas apstākļi, var nolemt, ka lietas dalībnieks papildus saviem tiesāšanās izdevumiem atlīdzina daļu no pretējās puses tiesāšanās izdevumiem.

148 Šajā lietā prasītājas prasība tika daļēji apmierināta daļā par prasījumiem pēc būtības. Tomēr tās prasības liela daļa tika noraidīta saistībā ar prasību par zaudējumu atlīdzību. Šādos apstākļos un ņemot vērā visus lietas apstākļus, ir jānospriež, ka lietas dalībnieki sedz savus tiesāšanās izdevumus paši.

149 Saskaņā ar Reglamenta 138. panta 1. punktu dalībvalstis un iestādes, kas iestājušās lietā, sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas. Līdz ar to ir jānospriež, ka Komisija sedz savus tiesāšanās izdevumus pati.

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (trešā palāta paplašinātā sastāvā)

nospriež:

1) Eiropas Savienība, kuru pārstāv Eiropas Savienības Tiesa, samaksā *Kendrion NV* zaudējumu atlīdzību EUR 588 769,18 apmērā par ciesto mantisko kaitējumu, kas šai sabiedrībai radies sprieduma taisīšanas saprātīga termiņa pārkāpuma dēļ lietā, kurā taisīts 2011. gada 16. novembra spriedums *Kendrion*/Komisija (T-54/06, nav publicēts, EU:T:2011:667);

2) Savienība, kuru pārstāv Eiropas Savienības Tiesa, samaksā *Kendrion NV* zaudējumu atlīdzību EUR 6000 apmērā par ciesto nemantisko kaitējumu, kas šai sabiedrībai radies sprieduma taisīšanas saprātīga termiņa pārkāpuma dēļ lietā T-54/06;

3) katrai 1) un 2) punktā minētajai izmaksājamajai atlīdzībai pieskaita nokavējuma procentus, skaitot no šī sprieduma pasludināšanas dienas līdz pilnīgai samaksai, pamatojoties uz Eiropas Centrālās Bankas (ECB) tās galvenajām refinansēšanas operācijām piemēroto likmi, kas palielināta par trīs ar pusi procentpunktiem;

4) prasību pārējā daļā noraidīt;

5) Savienība, kuru pārstāv Eiropas Savienības Tiesa, sedz savus un atlīdzina *Kendrion* tiesāšanās izdevumus saistībā ar iebildi par nepieņemamību, attiecībā uz kuru tika pieņemts 2015. gada 6. janvāra rīkojums *Kendrion*/Eiropas Savienība (T-479/14, nav publicēts, EU:T:2015:2);

6) *Kendrion*, no vienas puses, un Savienība, kuru pārstāv Eiropas Savienības Tiesa, no otras puses, sedz savus tiesāšanās izdevumus saistībā ar prasību, par kuru ir pasludināts šis spriedums;

7) Eiropas Komisija sedz savus tiesāšanās izdevumus pati.

Papasavvas Labucka Bieliūnas

Kreuschitz Forrester

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2017. gada 1. februārī.

[Paraksti]

Satura rādītājs

I. Tiesvedības priekšvēsture 2

II. Tiesvedība un lietas dalībnieku prasījumi 2

III. Juridiskais pamatojums 4

A. Par pieņemamību 4

B. Pēc būtības 5

1. Par iespējamo sprieduma taisīšanas saprātīga termiņa pārkāpumu lietā T-54/06 6

2. Par apgalvoto kaitējumu un iespējamo cēloņsakarību 8

a) Par apgalvoto mantisko kaitējumu un iespējamo cēloņsakarību 8

1) Ievada piezīmes 9

2) Par procentu par naudas soda summu samaksu 9

3) Par izdevumu saistībā ar bankas garantiju samaksu 10

4) Par ciestā mantiskā kaitējuma novērtēšanu 12

b) Par apgalvoto nemateriālo kaitējumu un iespējamo cēloņsakarību 13

1) Par prasītājas vadītāju un darbinieku iespējamo ciesto nemateriālo kaitējumu 14

2) Par nemateriālo kaitējumu, kuru, iespējams, ir cietusi prasītāja 14

c) Par procentiem 16

d) Prasījums par atlīdzības apmēru un par procentiem 16

IV. Par tiesāšanās izdevumiem 17